

SPELKAARTEN

DEMOCRATIE EN STAATSSTRUCTUUR

VERKIEZINGEN

OVERLEGMODEL

REFERENDUM

OVERLEGMODEL

Burgers kunnen via verkiezingen parlementsleden kiezen die hen vertegenwoordigen in het parlement. Het parlement en de regering zouden dan kunnen debatteren over de nieuwe vorm van de vlag. Het parlement werkt een voorstel uit, stemt daarover en de regering zorgt dat het wordt uitgevoerd. De meeste beslissingen worden vandaag op deze manier genomen.

Via een **referendum** geven burgers hun voorkeur over een thema via het antwoord op een precieze vraag (of soms verschillende vragen). Zo krijg je zicht op de mening van de meerderheid van de burgers die hebben gestemd. Bij een referendum is de uitkomst bindend voor het parlement en de regering.

VOLKSRAAD PLEGING

ACTOR

BURGERPANEL

OVERLEGMODEL

Via een **volksraadpleging** geven burgers hun voorkeur over een thema via het antwoord op een precieze vraag (of soms verschillende vragen). Zo krijg je zicht op de mening van de meerderheid van de burgers die hebben gestemd. Bij een **volksraadpleging** is de uitkomst **niet bindend** voor het parlement en de regering.

Het organiseren van **burgerpanels** is een andere manier om burgers te laten deelnemen aan politieke beslissingen. Hierbij worden een aantal burgers samengebracht (tussen de 150 en 200 personen). Het burgerpanel wordt samengesteld uit de bevolking via loting, om zo de diversiteit te weerspiegelen (op vlak van bijvoorbeeld leeftijd, woonplaats en opleiding). Deze burgers voeren gesprekken over het onderwerp en kunnen experten raadplegen. Daarna formuleren ze voorstellen voor de regering en het parlement. Daarna kan het parlement beslissen op basis van dat advies.

**OPEN
PARTICIPATIE**

OVERLEGMODEL

PETITIE

OVERLEGMODEL

Een andere manier is via **open participatie**: daarbij kan iedereen die wil, zijn of haar ideeën delen, oplossingen formuleren en meningen geven. Door betrokkenen in gesprek te brengen, kom je tot een advies voor het beleid. Zoals jij nu gaat doen in 'Een land voor de toekomst'.

Je kan ook denken aan een **petitie** (online of op papier), waarbij burgers vragen aan het parlement en de regering om actie te nemen binnen een specifiek thema.

BETOOGING

OVERLEGMODEL

Als burger heb je ook het recht om te betogen.
Dat is dan een optocht van een groep mensen om
ergens tegen te protesteren.

JOKERKAART

OVERLEGMODEL

JOKERKAART

OVERLEGMODEL

Denk jij nog aan andere manieren waarop burgers kunnen deelnemen aan het beleid?

Denk jij nog aan andere manieren waarop burgers kunnen deelnemen aan het beleid?

REGERING

ACTOR

PARLEMENT

ACTOR

De **regering** bestaat uit een groep mensen die een staat besturen. De ministers en de staatssecretarissen vormen samen die regering. De koning benoemt hen, en kan de regering ook ontslaan. Samen met zijn regering is de koning de uitvoerende macht. Dat wil zeggen dat zij ervoor zorgen dat de wetten worden uitgevoerd, toegepast en nageleefd.

“ Tegen 2040 zal de kost van de pensioenen verder stijgen. De regering bekijkt welke aanpassingen nodig zijn om onze pensioenen betaalbaar en aanvaardbaar te houden op lange termijn.

Het **parlement** bestaat uit twee kamers: de Kamer van volksvertegenwoordigers en de senaat. Samen met de regering besturen ze de staat. Het parlement behoort tot de wetgevende macht. Ze maken de wetten en controleren de uitvoerende macht.

“ Kan er ook voor gezorgd worden dat alle arbeidsongeschikte werknemers gelijke rechten hebben wanneer ze de pensioenleeftijd bereiken?

VAKBONDEN

ACTOR

**WERKGEVERS-
ORGANISATIES**

ACTOR

Een **vakbond** is een vereniging van werknemers die de belangen van de werknemers verdedigen.

Bepaalde beroepen zijn lichamelijk of psychologisch zwaarder dan andere beroepen. De mensen die deze zwaardere beroepen uitoefenen, moeten vroeger met pensioen kunnen gaan.

Een **werkgeversorganisatie** is een vereniging van werkgevers die de belangen van (meestal) een bedrijfstak behartigt.

We moeten de link tussen werk en pensioen versterken om ervoor te zorgen dat werken meer gewaardeerd wordt ten opzichte van niet-werken.

**ORGANISATIES DIE BEPAALDE
GROEPEN IN ONZE SAMENLEVING
VERTEGENWOORDIGEN**

ACTOR

**ORGANISATIES DIE EEN BEPAALD
POLITIEK STRIJD PUNT ONDER DE
AANDACHT WILLEN BRENGEN**

ACTOR

Het gaat hier bijvoorbeeld over organisaties die opkomen voor bijvoorbeeld, jongeren, zelfstandigen, bepaalde minderheden...

“ Om de werkloosheid bij jongeren te verlagen, is het beter om de pensioenleeftijd niet te hoog te leggen, zodat jongeren eerder de jobs van gepensioneerde ouderen kunnen overnemen.

Het gaat hier om organisaties die een bepaald politiek strijdpunt onder de aandacht willen brengen, zoals milieu, gelijkheid van mannen en vrouwen, privacy ...

“ De inspanningen die ouders leveren voor het gezin en zorg voor de kinderen, moet meetellen in de pensioenopbouw.

EXPERTEN

ACTOR

**INDIVIDUELE
BURGER**

ACTOR

Mensen die een expertise hebben op een bepaald gebied. Vaak gaat het dan om mensen die verbonden zijn aan een universiteit.

“ Uit onderzoek blijkt dat de meeste Belgen een pensioenleeftijd van 67 jaar pas aanvaardbaar vinden als we minstens 100 jaar worden.

Je kan ook als individuele burger deelnemen aan het beleid. Dan laat je je niet vertegenwoordigen door een bepaalde organisatie.

“ De pensioenleeftijd mag echt niet meer stijgen!

JOKERKAART

ACTOR

JOKERKAART

ACTOR

Welke actor ontbreekt volgens jou?

Welke actor ontbreekt volgens jou?

1

Het is goed zoals het is. We behouden de huidige basisstructuur. Daarbinnen kunnen we eventueel nog wat aanpassen.

Bijvoorbeeld: we zouden wat meer kunnen schuiven met bevoegdheden. We zouden bv de gewesten ook bevoegd kunnen maken voor sommige gemeenschapsmateries, bv zorg en maatschappelijk welzijn. Maar in essentie blijft de structuur van gemeenschappen en gewesten hetzelfde.

STANDPUNTKAART

2

België is een eenheidsstaat. Dat wil zeggen dat de macht bij de centrale overheid ligt. Zij neemt beslissingen die gelden voor het hele land.

Bijvoorbeeld: De centrale overheid beslist voor al wie in België woont: hoe kinderopvang georganiseerd wordt, welk leerplan scholen moeten volgen en hoe we het milieu beschermen.

STANDPUNTKAART

3

België bestaat uit een autonoom Vlaams en een autonoom Franstalig deelgebied. Deze deelgebieden zijn voor alle materies bevoegd. Ze beslissen samen over gemeenschappelijke materies en zijn beide bevoegd in Brussel.

Bijvoorbeeld: De Vlaamse overheid beslist voor al wie in Vlaanderen woont en voor Nederlandstalige organisaties in Brussel hoe kinderopvang georganiseerd wordt, welk leerplan scholen moeten volgen, en hoe we het milieu beschermen. De Franstalige overheid doet hetzelfde voor al wie in Wallonië woont en voor Franstalige instellingen in Brussel. Samen organiseren ze bijvoorbeeld het leger of bepalen ze wanneer je op pensioen kan.

STANDPUNTKAART**4**

België is een federale staat. Bevoegdheden zijn voornamelijk verdeeld tussen de federale overheid, een Vlaams en een Franstalig deelgebied. Deze deelgebieden zijn beide bevoegd in Brussel, en ze zijn vertegenwoordigd op het federale niveau, zodat ze wegen op federale beslissingen. Maar Brussel en de Duitstalige Gemeenschap kunnen eventueel wel zelf beslissen over een beperkt aantal materies. De Franse en de Vlaamse Gemeenschap blijven bevoegd in Brussel. Zij hebben meer gewicht dan Brussel en de Duitstalige Gemeenschap: ze hebben meer bevoegdheden, en ze wegen mee op federale beslissingen.

Bijvoorbeeld: De Vlaamse overheid beslist voor al wie in Vlaanderen woont en voor Nederlandstalige instellingen hoe kinderopvang georganiseerd wordt, welk leerplan scholen moeten volgen, en hoe we het milieu beschermen. De Franstalige overheid doet hetzelfde voor al wie in Wallonië woont en voor Franstalige instellingen in Brussel. Elke deelstaat bepaalt een eigen milieubeleid; voor Brussel doen ze dat samen of beslist de federale overheid. De federale overheid organiseert het leger en bepaalt wanneer je op pensioen kan. De Vlaamse en de Franse deelstaten wegen mee op die federale beslissingen. Brussel en de Duitstalige Gemeenschap mogen eventueel ook zelf bijvoorbeeld de ruimtelijke ordening organiseren in hun grondgebied.

STANDPUNTKAART

5

België is een federale staat. Bevoegdheden zijn voornamelijk verdeeld tussen de federale overheid, een Vlaams, een Waals en een Brussels deelgebied. Ze staan op gelijke voet qua bevoegdheden en inspraak in federaal bestuur. Eventueel kan de Duitstalige Gemeenschap eigen bevoegdheden hebben. De Franse en de Vlaamse Gemeenschap zijn niet meer bevoegd in Brussel. De drie deelstaten hebben meer gewicht dan de Duitstalige Gemeenschap: ze hebben meer bevoegdheden en ze wegen mee op federale beslissingen.

Bijvoorbeeld: De Vlaamse overheid beslist voor al wie in Vlaanderen woont hoe kinderopvang georganiseerd wordt, welk leerplan scholen moeten volgen, en hoe we het milieu beschermen. De Waalse overheid doet hetzelfde voor al wie in Wallonië woont, en de Brusselse overheid voor al wie in Brussel woont. De federale overheid organiseert het leger en bepaalt wanneer je op pensioen kan. De Vlaamse, de Franse en de Brusselse deelstaten wegen mee op die federale beslissingen. De Duitstalige Gemeenschap mag eventueel ook zelf bijvoorbeeld onderwijs organiseren in haar grondgebied.

STANDPUNTKAART**6**

België is een federale staat. Bevoegdheden zijn voornamelijk verdeeld tussen de federale overheid, een Vlaams, een Franstalig en een Duitstalig deelgebied. Ze staan op gelijke voet qua bevoegdheden en inspraak in federaal bestuur. Eventueel kan Brussel zelf beslissen over een aantal materies. De Franse en de Vlaamse Gemeenschap blijven bevoegd in Brussel. De drie deelgebieden hebben meer gewicht dan Brussel: ze hebben meer bevoegdheden en ze wegen mee op federale beslissingen.

Bijvoorbeeld: De Vlaamse overheid beslist voor al wie in Vlaanderen woont en voor Nederlandstalige instellingen hoe kinderopvang georganiseerd wordt, welk leerplan scholen moeten volgen, en hoe we het milieu beschermen. De Franstalige overheid doet hetzelfde voor al wie in Wallonië woont en voor Franstalige instellingen in Brussel. De Duitstalige overheid beslist voor al wie op haar grondgebied woont. Elk deelgebied bepaalt een eigen milieubeleid; voor Brussel doen de Vlaamse en de Franstalige entiteiten dat samen of beslist de federale overheid. De federale overheid organiseert het leger en bepaalt wanneer je op pensioen kan. De Vlaamse, de Franse en de Duitstalige deelgebieden wegen mee op die federale beslissingen. Brussel mag eventueel ook zelf bijvoorbeeld huisvesting organiseren op haar grondgebied.

STANDPUNTKAART

België is een federale staat. Bevoegdheden zijn verdeeld tussen de federale overheid, een Vlaams, een Waals, een Brussels en een Duitstalig deelgebied. Ze staan op gelijke voet qua bevoegdheden en inspraak in federaal bestuur. De Franse en de Vlaamse Gemeenschap zijn niet meer bevoegd in Brussel. De deelgebieden hebben hetzelfde gewicht: ze hebben dezelfde bevoegdheden en ze wegen evenveel mee in federale beslissingen.

Bijvoorbeeld: Elk deelgebied beslist voor al wie op haar grondgebied woont hoe kinderopvang georganiseerd wordt, welk leerplan scholen moeten volgen, en hoe we het milieu beschermen. De federale overheid organiseert het leger en bepaalt wanneer je op pensioen kan. Alle deelgebieden wegen mee op die federale beslissingen.

ARGUMENTKAART 1 (STANDPUNT 1)

- ☐ We zijn een federale staat geworden omdat de verschillen tussen Vlamingen en Franstaligen om een eigen beleid vragen. Tegelijk voelen de verschillende groepen zich verbonden met België. Onderzoeken tonen dat regelmatig aan.
- ☐ De deelgebieden kunnen zo hun eigenheid bewaren én de federale overheid regelt bepaalde materies die voor het hele land beter op dezelfde manier worden geregeld.
- ☐ Ook de tweedeling tussen gemeenschappen en gewesten is er gekomen om een reden.
- ☐ De gemeenschappen werden opgericht om tegemoet te komen aan de vraag van Vlamingen om de Nederlandse taal te beschermen en een eigen cultuurbeleid te kunnen voeren. Daar horen ook de Vlamingen in Brussel bij. De band tussen de Vlaamse of Franse Gemeenschap met Brussel verzekert een cultuur- en een onderwijsaanbod in de eigen taal.
- ☐ Gewesten zijn opgericht omdat men in het Waalse deel een economisch beleid wilde voeren volgens eigen voorkeuren en inzichten. Dat staat los van Brussel. Op deze manier kan Brussel ook een eigen regionaal beleid voeren.
- ☐ Het evenwicht tussen de Franse en de Nederlandse taalgemeenschappen is erg delicaat. Het wordt weerspiegeld in de taalgroepen in het federale parlement en in de taalpariteit in de federale regering. Dat evenwicht mogen we niet verbreken door meer gewicht te geven aan de deelstaten.
- ☐ Het systeem geeft bovendien autonomie aan het Brussels Gewest en de Duitstalige Gemeenschap, maar houdt ook rekening met hun specifieke kenmerken. De inwoners van de Duitstalige Gemeenschap vormen minder dan 1% van de Belgische bevolking. Deze deelstaat veel vertegenwoordiging geven in de federale besluitvorming zou de verhoudingen scheef trekken. Brussel is dan weer een belangrijk sociaal-economisch en financieel knooppunt, en er wonen zowel Franstalige als Nederlandstalige burgers. Daarom kan het Brussels Gewest evenmin op gelijke voet behandeld worden.
- ☐ Het huidige systeem is flexibel: er zijn voldoende mogelijkheden om te schuiven volgens ieders voorkeur. Zo is het Vlaamse Gewest bijvoorbeeld samengevoegd met de Vlaamse Gemeenschap. De Franse Gemeenschap kan bevoegdheden overhevelen naar het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie in Brussel. Maar we kunnen eventueel die mogelijkheden om te schuiven met bevoegdheden nog opentrekken.

ARGUMENTENKAART

ARGUMENTKAART 2 (STANDPUNT 2)

- ☐ De burgers in België voelen zich verbonden met België. Onderzoeken tonen dat regelmatig aan.
- ☐ Problemen worden het best opgelost op centraal niveau. Neem nu bijvoorbeeld luchtvervuiling: een fabriek die vervuilende stoffen uitstoot aan de ene kant van het land, kan aan de andere kant voor luchtvervuiling zorgen. Het is daarom belangrijk dat beslissingen over luchtkwaliteit centraal genomen worden.
- ☐ We organiseren concurrentie tussen de deelgebieden als de aanpak per regio verschillend is. Het zou kunnen dat de ene regio strengere regels oplegt dan de andere regio, waardoor bedrijven zich misschien verplaatsen naar de minder strenge regio. In dat geval worden bedrijven weggejaagd en verliezen mensen hun job. Dat kan niet de bedoeling zijn. Ook worden burgers anders behandeld afhankelijk van waar ze wonen; ze krijgen dan bijvoorbeeld meer of minder bijstand.
- ☐ Een Belgische eenheidsstaat is eenvoudiger. Overheden lopen elkaar niet voor de voeten en we weten precies welke overheid verantwoordelijk is voor politieke beslissingen.
- ☐ We hebben geen deelgebieden nodig om rekening te houden met de noden van de verschillende taalgemeenschappen. We kunnen hen inspraak geven in de beslissingen die de nationale overheid geeft. Dat gebeurt nu al: het parlement bestaat uit twee taalgroepen en in de regering zetelen evenveel Nederlandstalige als Franstalige ministers.

ARGUMENTKAART 3 (STANDPUNT 3)

- ☐ Vlaamse en Franstalige kiezers hebben andere prioriteiten en een ander stemgedrag. Vlaamse en Franstalige politici kunnen hierdoor soms moeilijk samen beslissingen nemen. We moeten ze daarom zo apart mogelijk van elkaar houden.
- ☐ Dit systeem is democratischer: elk landsdeel kan dan het beleid voeren dat de kiezers in hun taalgebied wensen.
- ☐ De grootste spanningen in België zijn die tussen Nederlandstaligen en Franstaligen. De staat moet daarom rond die twee groepen ingericht worden. Kleine deelstaten hebben overigens mogelijk te weinig middelen om eigen beleid te voeren. In dit model kunnen Brussel en de Duitstalige Gemeenschap eventueel wel nog enkele materies zelf regelen.
- ☐ De twee deelstaten kunnen altijd nog overeenkomen om iets voor het hele land op dezelfde manier te regelen. Ze moeten het er dan wel over eens zijn. In Brussel zijn ze bevoegd voor eentalige instellingen, en regelen ze de andere materies samen. Zo blijft een cultuur- en onderwijsaanbod in de eigen taal verzekerd in Brussel.
- ☐ De delen vormen samen wel nog één land. Zo kunnen we bijvoorbeeld in de Europese Unie (EU) blijven. De Vlaamse en Franstalige ministers moeten dan samen hun standpunt bepalen in de EU Raad van Ministers. Als ze daar niet in slagen, zal België zich onthouden.

ARGUMENTKAART 4 (STANDPUNT 4)

- ☐ We zijn een federale staat geworden omdat de verschillen tussen Vlamingen en Franstaligen om een eigen beleid vragen. Tegelijk voelen de verschillende groepen zich verbonden met België. Onderzoeken tonen dat regelmatig aan.
- ☐ De deelgebieden kunnen zo hun eigenheid bewaren én de federale overheid regelt bepaalde materies die voor het hele land beter op dezelfde manier worden geregeld.
- ☐ De structuur is eenvoudiger als we niet opsplitsen tussen gemeenschappen en gewesten.
- ☐ Wel moeten we verschil maken tussen de grote en de kleine deelgebieden. Kleine deelgebieden hebben mogelijk te weinig middelen om eigen beleid te voeren.
- ☐ De Duitstalige Gemeenschap vormt minder dan 1 procent van de Belgische bevolking. Als deze deelstaat dezelfde vertegenwoordiging zou krijgen in de federale besluitvorming zou ze in verhouding te zwaar doorwegen.
- ☐ Voor Brussel geldt dan weer dat beslissingen daar een te grote impact hebben op het volledige land. Brussel is de hoofdstad van België, een financieel en economisch knooppunt én de thuis van internationale organisaties. Brussel is dus te belangrijk voor het hele land. Brussel is bovendien grotendeels Franstalig. Als ze dezelfde vertegenwoordiging zou krijgen als de andere deelstaten, zou dat het evenwicht tussen de taalgemeenschappen scheeftrekken.
- ☐ Dit wil niet zeggen dat Brussel en de Duitse Gemeenschap over sommige bevoegdheden geen eigen koers zou mogen varen. Ze kunnen wel zelf beslissen over sommige materies.

ARGUMENTKAART 5 (STANDPUNT 5)

- ☐ We zijn een federale staat geworden omdat de verschillen tussen Vlamingen en Franstaligen om een eigen beleid vragen. Tegelijk voelen de verschillende groepen zich verbonden met België. Onderzoeken tonen dat regelmatig aan.
- ☐ De deelgebieden kunnen zo hun eigenheid bewaren én de federale overheid regelt bepaalde materies die voor het hele land beter op dezelfde manier worden geregeld.
- ☐ De structuur is eenvoudiger als we niet opsplitsen tussen gemeenschappen en gewesten.
- ☐ Het is belangrijk dat er naast een zelfstandige Vlaamse en Franse ook een Brussels deelgebied komt.
- ☐ Brusselaars zijn echt wel een groep apart. Ze zijn niet zomaar te herleiden tot Vlamingen of Walen die toevallig in Brussel wonen.
- ☐ Het onderwijs van Brussel is daar een belangrijk voorbeeld van: in de huidige regeling zijn de Vlaamse en Franse Gemeenschappen bevoegd voor eentalige scholen. Je kan dus kiezen tussen een Franstalige school die de regels van de Franse Gemeenschap volgt of een Nederlandstalige school die de regels van de Vlaamse Gemeenschap volgt. De federale overheid is bevoegd voor tweetalige scholen, maar ze organiseert die niet. Nochtans zou de keuze voor meertalig onderwijs de realiteit van Brussel beter weerspiegelen. Als Brussel zelf instaat voor het organiseren van onderwijs in haar gewest zouden de regels en het aanbod voor alle Brusselaars hetzelfde zijn. Het onderwijs zou ook aangepast zijn aan wat het Brusselse Gewest nodig heeft.
- ☐ Ook voor een coherenter regionaal beleid moeten er meer bevoegdheden bij Brussel liggen.
- ☐ Tegelijk kan het aanbod van zorg, cultuur en andere diensten in de Nederlandse taal verzekerd worden omdat de deelstaat bestuurd wordt door Franstalige en Nederlandstalige politici.
- ☐ Dat alles geldt niet voor de Duitstalige Gemeenschap. Haar inwoners vormen minder dan 1 procent van de Belgische bevolking. Als deze deelstaat dezelfde vertegenwoordiging zou krijgen in de federale besluitvorming zou ze in verhouding te zwaar doorwegen. Dit deelgebied zou wellicht ook te weinig eigen middelen hebben om eigen beleid te voeren. De federale overheid of de andere deelstaten zouden het dan financieel moeten steunen.

ARGUMENTKAART 6 (STANDPUNT 6)

- ☐ We zijn een federale staat geworden omdat de verschillen tussen Vlamingen en Franstaligen om een eigen beleid vragen. Tegelijk voelen de verschillende groepen zich verbonden met België. Onderzoeken tonen dat regelmatig aan.
- ☐ De deelgebieden kunnen zo hun eigenheid bewaren én de federale overheid regelt bepaalde materies die voor het hele land beter op dezelfde manier worden geregeld.
- ☐ De structuur is eenvoudiger als we niet opsplitsen tussen gemeenschappen en gewesten.
- ☐ Het is wel belangrijk dat we ook de eigenheid van de Duitstalige Gemeenschap erkennen. Dit is een groep apart, met een eigen taal en cultuur. Nu moeten jongeren bijvoorbeeld naar een hogeschool of universiteit in Duitsland als ze in het Duits willen studeren.
- ☐ De Duitstaligen moeten evenveel inspraak krijgen in federale beslissingen, want die hebben dezelfde gevolgen voor hen als voor de anderen.
- ☐ Voor Brussel geldt daarentegen dat beslissingen daar een te grote impact hebben op het volledige land. Brussel is de hoofdstad van België, een financieel en economisch knooppunt én de thuis van internationale organisaties. Brussel is dus te belangrijk voor het hele land.
- ☐ Als Brussel inspraak krijgt in federale besluiten zoals een Vlaams of Waals deelgebied, dan staan de Vlamingen in de minderheid want Brussel is hoofdzakelijk Franstalig. Dat zou het evenwicht tussen de taalgemeenschappen scheef trekken.
- ☐ De inspraak van de gemeenschappen in Brussel moet alleszins behouden blijven. Vlamingen lopen gevaar dat ze niet meer in het Nederlands terecht kunnen in scholen, musea of ziekenhuizen in Brussel als de Vlaamse overheid er geen inbreng meer heeft.

ARGUMENTKAART 7 (STANDPUNT 7)

- ☐ We zijn een federale staat geworden omdat de verschillen tussen Vlamingen en Franstaligen om een eigen beleid vragen. Tegelijk voelen de verschillende groepen zich verbonden met België. Onderzoeken tonen dat regelmatig aan.
- ☐ De deelgebieden kunnen zo hun eigenheid bewaren én de federale overheid regelt bepaalde materies die voor het hele land beter op dezelfde manier worden geregeld.
- ☐ De structuur is eenvoudiger als we niet opsplitsen tussen gemeenschappen en gewesten.
- ☐ Het is belangrijk dat er naast een zelfstandige Vlaamse en Franse entiteit ook een Brussels en een Duitstalig deelgebied komt
- ☐ Brusselaars zijn echt wel een groep apart. Ze zijn niet zomaar te herleiden tot Vlamingen of Walen die toevallig in Brussel wonen.
- ☐ Het onderwijs van Brussel is daar een belangrijk voorbeeld van: in de huidige regeling zijn de Vlaamse en Franse Gemeenschappen bevoegd voor eentalige scholen. Je kan dus kiezen tussen een Franstalige school die de regels van de Franse Gemeenschap volgt of een Nederlandstalige school die de regels van de Vlaamse Gemeenschap volgt. De federale overheid is bevoegd voor tweetalige scholen, maar ze organiseert die niet. Nochtans zou de keuze voor meertalig onderwijs de realiteit van Brussel beter weerspiegelen. Als Brussel zelf instaat voor het organiseren van onderwijs in haar gewest zouden de regels en het aanbod voor alle Brusselaars hetzelfde zijn. Het onderwijs zou ook aangepast zijn aan wat het Brusselse Gewest nodig heeft.
- ☐ Ook voor een coherenter regionaal beleid moeten er meer bevoegdheden bij Brussel liggen.
- ☐ Tegelijk kan het aanbod van zorg, cultuur en andere diensten in de Nederlandse taal verzekerd worden omdat de deelstaat bestuurd wordt door Franstalige en Nederlandstalige politici.
- ☐ Daarnaast vormt ook de Duitstalige gemeenschap een groep apart, met een eigen taal en cultuur. Nu moeten jongeren bijvoorbeeld naar een hogeschool of universiteit in Duitsland als ze in het Duits willen studeren.
- ☐ Die federale beslissingen hebben impact op het beleid van alle deelgebieden, dus moeten die deelgebieden allemaal op gelijke manier betrokken worden in die beslissingen.
- ☐ Dat heeft nog een bijkomend voordeel. Als de federale overheid enkel is gebouwd rond Franstaligen en Nederlandstaligen, staan dezelfde 2 groepen altijd tegenover elkaar. Zo ontstaat altijd conflict. We kunnen daarom beter inspraak organiseren rond meerdere deelgebieden in plaats van rond twee taalgemeenschappen.

ARGUMENTENKAART

DILEMMA 1

Moeten we verplicht opdagen
om te stemmen of niet?

SCENARIO 1: WEL OPKOMSTPLICHT (ZOALS HET NU IS)

- ☐ Ieders stem wordt evenwaardig meegenomen in het verkiezingsresultaat en dus in de samenstelling van het parlement.
- ☐ We vermijden dat bepaalde groepen die het al moeilijker hebben in de samenleving, niet zouden stemmen, zoals we merken in landen zonder opkomstplicht.

DILEMMA 1

Moeten we verplicht opdagen
om te stemmen of niet?

SCENARIO 2: GEEN OPKOMSTPLICHT

- ☐ Mensen kunnen vrij kiezen of ze aan de verkiezingen deelnemen of niet
- ☐ Mensen die geïnteresseerd zijn in politiek en nagedacht hebben over hun stem zullen wellicht meer geneigd zijn om te gaan stemmen dan anderen. Het is dus beter om mensen die niet geïnteresseerd zijn, niet verplicht te laten opdagen.

DILEMMA 2

Op basis van welk geografisch gebied zouden de kieskringen best georganiseerd worden?

SCENARIO 1: PROVINCIALE KIESKRINGEN (ZOALS HET NU IS)

- ☐ Je kan enkel stemmen voor kandidaten uit jouw provincie of, in het geval van Brussel, uit je gewest. Enkel in één provincie kan je dus bijvoorbeeld voor de 'zittende' premier stemmen.
- ☐ Doordat partijen ervoor kiezen enkel in één landsdeel op te komen, kan je enkel stemmen voor partijen uit je eigen taalgroep. Enkel in de helft van het land kan je dus bijvoorbeeld voor de partij van de zittende premier stemmen.

DILEMMA 2

Op basis van welk geografisch gebied zouden de kieskringen best georganiseerd worden?

SCENARIO 2: ÉÉN KIESKRING VOOR HET HELE LAND

- ☐ Je kan voor alle partijen stemmen die het land mee besturen.
- ☐ Politici worden gestimuleerd om rekening te houden met de belangen van de inwoners van het hele land.
- ☐ Kandidaten zullen meer campagne voeren in de twee taalgebieden. Zo is er meer één campagne in het volledige land en wordt de communicatie tussen de deelstaten versterkt.

DILEMMA 2

Op basis van welk geografisch gebied zouden de kieskringen best georganiseerd worden?

SCENARIO 3: KLEINERE KIESKRINGEN DAN VANDAAG

- ☐ Kleinere kieskringen maken dat de kandidaten en parlementsleden jouw omgeving goed kennen en dat je eventueel een meer persoonlijke band met hen kan hebben.
- ☐ Een kandidaat moet campagne voeren in een kleiner gebied. Dat maakt de campagne financieel haalbaarder voor de kandidaat.
- ☐ Kandidaten en parlementsleden komen gespreid overheen allerlei plaatsen in het land.

SCENARIO 4: NOG ANDERE KIESKRINGEN

- ☐ Denk je zelf nog aan een ander scenario? Beschrijf het dan gerust!

DILEMMA 3

In welke mate moeten partijen of kiezers meer of minder kunnen bepalen welke kandidaten verkozen worden?
Hoe zou jij dit organiseren?

SCENARIO 1: PARTIJEN HEBBEN EEN BELANGRIJKE INVLOED OP WELKE KANDIDATEN VERKOZEN KUNNEN WORDEN (ZOALS HET NU IS)

- ☐ De partij kan onbekende, nieuwe mensen naar het parlement brengen.
- ☐ De partij kan ervoor zorgen dat alle kandidaten voor hetzelfde programma en dezelfde ideologie staan.

DILEMMA 3

In welke mate moeten partijen of kiezers meer of minder kunnen bepalen welke kandidaten verkozen worden?
Hoe zou jij dit organiseren?

SCENARIO 2: KIEZERS KRIJGEN EEN GROTERE INVLOED DAN VANDAAG OP WELKE KANDIDATEN VERKOZEN KUNNEN WORDEN (BIJVOORBEELD DOOR DE VOORKEURSTEM VOLLEDIG TE LATEN DOORWEGEN)

- ☐ Kandidaten zijn minder afhankelijk van de plaats die hun partij hen toekent op de lijst.
- ☐ Kiezers hebben meer impact op wie precies in het parlement komt.
- ☐ Het is duidelijker voor de kiezer dat de kandidaten met de meeste stemmen ook verkozen worden.